

Załącznik Nr 1

do Uchwały Nr

Rady Gminy w Lewinie Kłodzkim

z dnia

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE LEWIN KŁODZKI
NA LATA 2026-2030**

Spis treści

Wstęp	3
Rozdział I. UWARUNKOWANIA PRAWNE	4
1.1. Podstawa prawna	4
Rozdział II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ	5
2.1. Pojęcie przemocy domowej	5
2.2. Formy przemocy	6
Rozdział III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE LEWIN KŁODZKI	7
3.1. Diagnoza przemocy domowej w świetle danych zastanych	8
3.1.1. Zasoby Gminy Lewin Kłodzki	8
3.1.2. Policja	10
3.1.3. Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie gminy Lewin Kłodzki na lata 2023-2025	10
3.1.4. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	12
Rozdział IV. DIAGNOZA PRZEMOCY DOMOWEJ W ŚWIECIE PRZEPROWADZONYCH BADAŃ ANKIETOWYCH.....	13
Rozdział V. ADRESACI I REALIZATORZY PROGRAMU	27
Rozdział VI. CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECWIDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2026-2030.....	28
Rozdział VII. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ, FINANSOWANIE ORAZ REALIZACJA PROGRAMU PRZECWIDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2026-2030 	29

Wstęp

Jednym z zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania rodziny jest przemoc. Jest to zjawisko społeczne występujące we wszystkich środowiskach i w każdej grupie społecznej niezależnie od wieku, pochodzenia, wykształcenia, majątku. W świetle polskiego prawa, przemoc wobec osób najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu. Zgodnie z art. 207 kodeksu karnego, „kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Zaś nad osobą nieporadną ze względu na wiek jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Jeżeli akt przemocy połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. Jeżeli następstwem aktu przemocy jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”

Z uwagi, iż przemoc jest procesem długotrwałym, przeciwdziałanie temu zjawisku wymaga podjęcia przez państwo działań o charakterze długoterminowym i holistycznym, by skutecznie zapobiegać temu zjawisku. Podstawowym aktem prawnym, regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Jego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań mających na celu udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc domową oraz podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Lewinie Kłodzkim na lata 2026-2030 wyznacza główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Lewinie Kłodzkim, który został powołany zarządzeniem nr 66/2023 Wójta Gminy Lewin Kłodzki z dnia 27.09.2023 r. i skupia specjalistów różnych dziedzin w celu skutecznego reagowania na zjawisko przemocy domowej.

Gminny Program jest zgodny z Powiatową Strategią Problemów Społecznych na lata 2023-2028 oraz z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Realizacja Programu będzie opierać się na następujących priorytetach: profilaktyka i edukacja społeczna, ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej, oddziaływania względem

osób stosujących przemoc domową, doskonalenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Główne cele krajowego programu przeciwdziałania przemocy to zmniejszenie skali zjawiska przemocy w Polsce, zwiększenie skuteczności ochrony i pomocy ofiarom, poprawa skuteczności działań wobec sprawców oraz podniesienie kompetencji instytucji i specjalistów w tym zakresie, poprzez intensywną profilaktykę, wsparcie osób dotkniętych przemocą (fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną) oraz edukację społeczeństwa na temat problemu i promowanie wartości rodzinnych.

Misją Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej, zwiększenie pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową w Gminie Lewin Kłodzki.

Rozdział I. UWARUNKOWANIA PRAWNE

1.1. Podstawa prawna

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lewin Kłodzki na lata 2026-2030 został opracowany zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024, poz. 1673).

W myśl art. 6 ust. 2 pkt 2-4 podanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do pozostałych zadań własnych gminy należy prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia.

Program realizowany będzie w oparciu o podstawowe przepisy regulujące zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej tj.:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024, poz. 1673).

Przedmiotowy program opiera się o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151),

- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 383),
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r., poz. 2809),
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 636),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Postępowania Karnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 46).

Program wpisuje się w założenia:

- Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,
- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lewin Kłodzki na lata 2022-2030,
- Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Kłodzkiego na lata 2021-2025.

Rozdział II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ.

2.1. Pojęcie przemocy domowej

Według Światowej Organizacji Zdrowia przemoc to celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu lub przeciwko grupie lub społeczności, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie, śmierć, ból psychologiczny, zaburzenia w rozwoju lub depryzację. W polskim systemie prawnym definicja przemocy domowej, zawarta została w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, wg której przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Do znamion kwalifikujących dane zdarzenie jako przemoc zaliczyć należy cztery podstawowe kryteria:

- intencjonalność – działania osoby stosującej przemoc są zamierzone i celowe, ukierunkowane najczęściej na zdobycie kontroli nad drugim człowiekiem, czy też wymuszenie posłuszeństwa;
- dysproporcja sił – brak równowagi sił w rodzinie – jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę;
- naruszenie godności i praw – osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób, poprzez np. poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie;
- powodowanie cierpienia i szkód – osoby dotknięte przemocą doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

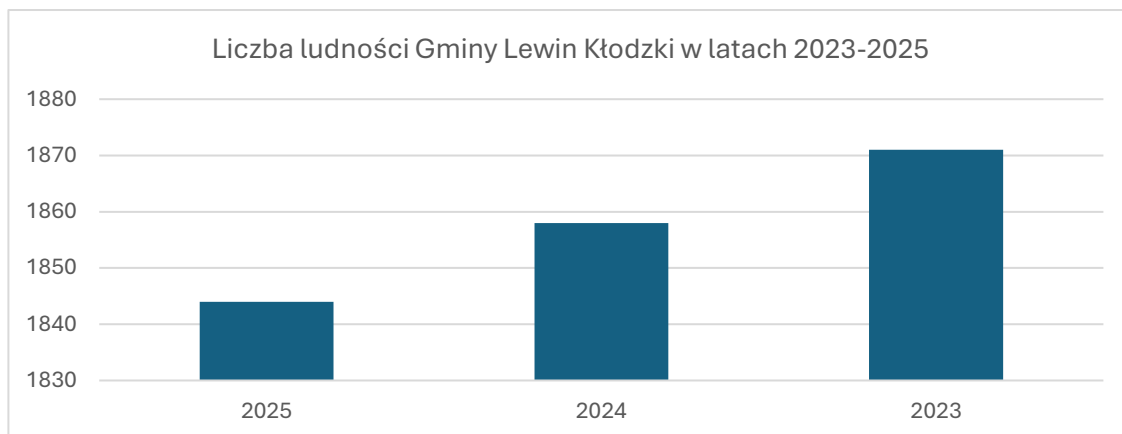
2.2. Formy Przemocy

RODZAJE PRZEMOCY	FORMY PRZEMOCY	SKUTKI PRZEMOCY
PRZEMOC FIZYCZNA	Jej celem jest zadanie bólu fizycznego, uszkodzenia ciała, pogorszenie zdrowia lub pozbawienia życia. Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie, popychanie, duszenie, odpychanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nieudzielenie niezbędnej pomocy, itp.	Bezpośrednie uszkodzenie ciała – siniaki, złamania, rany, stłuczenia, zadrapania, poparzenia. Choroby w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczucie zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne.
PRZEMOC PSYCHICZNA	Jej celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie poczucia strachu. Przejawia się poprzez: wyśmiewanie, narzucanie własnego zdania, ciągłe ocenianie, krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, poniżanie, wyzywanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie.	Zniszczenie poczucia własnej wartości, godności, osłabienie psychiczne, odizolowanie od innych osób, stały strach, utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, ciągły stres, zaburzenia snu, itp.
PRZEMOC SEKSUALNA	Zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli. Przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z	Obrażenia fizyczne, ból, cierpienie, obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności, zaburzenia seksualne, oziębłość, strach, lęk, niechęć i obawa do

	osobami trzecimi, wyśmiewanie wyglądu, ciała, krytyka zachowań seksualnych.	przedstawicieli płci sprawcy przemocy.
PRZEMOC EKONOMICZNA	Celowe niszczenie czyjeś własności, pozbawianie środków do życia lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspakajane niezbędne potrzeby życiowe. Przejawia się poprzez: okradanie, niełożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspakajanie podstawowych potrzeb życiowych, zaciąganie długów, kredytów bez zgody współmałżonka.	Całkowita zależność od partnera, niezaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności i wartości, brak środków do życia.
ZANIEDBANIE	Ciągłe niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizyczny i emocjonalnych. Przejawia się poprzez: pozbawienie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy.	Zaburzenia w rozwoju, zaburzenia relacji społecznych, depresja, powstałe zaburzenia lub choroby w wyniku nieleczenia.
CYBERPRZEMOC	Przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych. Przejawia się poprzez: agresję słowną (wyzywanie, ośmieszanie, sprawianie przykrości na czatach internetowych), upublicznianie upokarzających zdjęć i filmów, włamanie się na konto i podawanie się za kogoś innego w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych komentarzy i postów.	Obniżona samoocena, utrata godności, problemy psychologiczne, bóle głowy, brzucha, depresja, próby samobójcze, samobójstwa.

Rozdział III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE LEWIN KŁODZKI

Liczba mieszkańców Gminy Lewin Kłodzki według stanu na koniec roku 2025 wynosiła 1844 osoby, w tym 944 kobiety (51,19%). Biorąc pod uwagę lata poprzednie, kiedy to na koniec 2024 roku liczba mieszkańców wynosiła 1858 osób, a na koniec 2023 roku liczba mieszkańców to 1871 osób, wyraźnie widać jak populacja naszej gminy sukcesywnie maleje. Szczegółowe kształtowanie się liczby mieszkańców Gminy Lewin Kłodzki na lata 2023-2025 przedstawia poniższy wykres.

Źródło: opracowanie własne

3.1. Diagnoza przemocy domowej w świetle danych zastanych

3.1.1. Zasoby Gminy Lewin Kłodzki

Skuteczna walka z problemem przemocy wymaga podejmowania działań interwencyjnych, specjalistycznych i systematycznych. Ścisła i skoordynowana współpraca między wszystkimi instytucjami będzie gwarancją efektywności podejmowanych działań.

Na terenie Gminy Lewin Kłodzki i powiatu kłodzkiego funkcjonują służby, które w zakresie swoich kompetencji mają zadanie przeciwdziałać przemocy domowej.

Zaliczyć do nich należy przede wszystkim następujące instytucje:

l.p.	Instytucja	Zakres współpracy
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lewinie Kłodzkim	Zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych. Podejmowanie interwencji i udzielanie niezbędnej pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
2.	Komisariat Policji w Kudowie-Zdroju	Zapewnienie bezpieczeństwa rodzinom na terenie gminy Lewin Kłodzki. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży. Uczestnictwo reprezentanta instytucji na posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego.

3.	Szkoła w Lewinie Kłodzkim	Realizacja programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Organizowanie czasu wolnego. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Uczestnictwo reprezentanta instytucji w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego.
4.	Sąd Rejonowy- III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Kłodzku	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
5.	Kuratorzy sądowi	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Uczestnictwo reprezentanta instytucji w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego.
6.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku	Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych przemocą. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
7.	Punkt Informacyjno-Konsultacyjny	Terapia osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych.
8.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie punktu Konsultacyjnego. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Uczestnictwo reprezentanta instytucji w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego.
9.	Zespół Interdyscyplinarny	Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętym problemem przemocy.

		Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
11.	Przychodnia lekarska	Opieka i profilaktyka zdrowotna. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Uczestnictwo reprezentanta instytucji w posiedzeniach Zespołu interdyscyplinarnego.
12.	Poradnia-Psychologiczna w Dusznikach-Zdroju	Umożliwienie rodzinom z dziećmi korzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego.

3.1.2. Policja

Z przeprowadzonej analizy informacji pozyskanych z Komisariatu Policji w Kudowie Zdroju wynika, że w ostatnich trzech latach na terenie gminy Lewin Kłodzki wszczęto z ramienia Policji 10 Procedur „Niebieskiej Karty”, w wyniku których przeprowadzono trzy odrębne postępowania przeciwko osobom stosującym przemoc domową, zatrzymano czterech domniemanych sprawców przemocy, wydano jeden zakaz zbliżania się i nakaz opuszczenia mieszkania.

3.1.3. Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie gminy Lewin Kłodzki w latach 2023-2025

Od 2011 r. w Gminie Lewin Kłodzki działa Zespół Interdyscyplinarny, w skład, którego wchodzi przedstawiciele: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Oświaty, ochrony zdrowia, Kurator sądowy, Organizacji pozarządowej. Celem Zespołu jest usprawnienie przepływu informacji pomiędzy instytucjami oraz zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za udzielenie pomocy osobom dotkniętym przemocą.

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Lewinie Kłodzkim obrazują zjawisko przemocy domowej na przestrzeni ostatnich trzech lat i przedstawiają się następująco:

	2023	2024	2025
Liczba procedur NK	3	6	7
Liczba osób doznających przemocy domowej (ogółem), w tym:	5	12	14
kobiety	3	5	6
mężczyźni	0	0	2
małoletni	2	7	6
Liczba osób stosujących przemoc domową (ogółem), a w tym:	3	5	8
kobiety	0	1	1
mężczyźni	3	4	7
Liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu	3	5	3
kobiety	0	0	0

mężczyźni	3	5	3
Rodzaj stosowanej przemocy:			
Przemoc fizyczna	3	6	3
Przemoc psychiczna	3	5	6
Niszczenie mienia	1	1	1
Przemoc ekonomiczna	0	1	1
Przemoc seksualna	0	0	1
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej	0	1	3
inne	0	0	1
Zakończone procedury	3	6	5

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Lewinie Kłodzkim

W analizowanym okresie pomocą ze względu na przemoc domową objęto 16 rodzin w tym 30 osób. Najczęściej ofiarami przemocy były kobiety (14 osób, co stanowi 46,67 %) i dzieci (14 osób). Pozostałe osoby to mężczyźni (2 osoby, tj. 6,67%). Zauważyć można, że dominującą grupę wśród osób pokrzywdzonych stanowiły kobiety, co jest zgodne z ogólnokrajowymi tendencjami dotyczącymi przemocy domowej. Kobiety znacznie częściej zgłaszają doświadczanie przemocy fizycznej, psychicznej czy ekonomicznej, a także częściej są objęte wsparciem w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

Poniższa tabela przedstawia grupę i liczbę osób doznających przemocy domowej w Polsce w latach 2023-2025, z której również wynika, że kobiety stanowią największy procent osób doznających przemocy.

	2023	2024	2025
Liczba osób doznających przemocy domowej (ogółem), w tym:	77 832	86 920	91 330
kobiet	51 631 (66,34%)	50 638 (58,26%)	50 767 (55,59 %)
mężczyzn	9 162 (11,77%)	10 559 (12,15%)	11 353 (12,43%)
małoletnich	17 039 (21,89%)	25 723 (29,59%)	29 210 (31,98%)

Źródło: statystyka policyjna, Formularz III/8, Sprawozdanie z podjętych przez policję działań wobec przemocy domowej dotyczące procedury „Niebieskie Karty”.

W latach 2023-2025 w Gminie Lewin Kłodzki zjawisko przemocy domowej utrzymywało się na umiarkowanym, lecz stabilnym poziomie. Procedura „Niebieskie Karty” była skutecznie wykorzystywana jako narzędzie interwencji i pomocy. Zdecydowana większość zakończonych spraw kończyła się ustaniem przemocy.

Rodzinom objętym procedurą „Niebieskie Karty”, w szczególności tym posiadającym dzieci, przydzielany był asystent rodziny, pełniący funkcję wspierającą, opiekuńczą, doradczą,

mediacyjną, wychowawczą, motywującą – aktywizującą. Przedstawiciele grup diagnostyczno-pomocowych ściśle współpracowali z członkami rodzin, po zdiagnozowaniu rodziny opracowywali indywidualne plany pomocy, rodziny były nieustannie monitorowane. Rodziny objęte były również poradnictwem socjalnym. Odbływały się spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych, w których skład wchodzili przedstawiciele poszczególnych instytucji, mogący udzielić kompleksowej pomocy i wsparcia. W ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego opracowane zostały ulotki informacyjno-edukacyjne, dotyczące przemocy w rodzinie. Dodatkowo regularnie w „Gminnym Biuletynie Informacyjnym”, wydawanym przez Urząd Gminy Lewin Kłodzki publikowane są apele do mieszkańców z prośbą o zgłaszanie przypadków przemocy.

3.1.4. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na terenie Gminy Lewin Kłodzki swoje działania prowadzi również Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi. Komisja inicjuje i monitoruje działania związane z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Celem działań jest ograniczanie dostępności alkoholu, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, podejmowanie działań w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie oraz zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Podejmowane działania mają za zadanie wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowanie zdrowego stylu życia oraz pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych.

Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu. Ponadto komisja realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności:

- wydawanie postanowień dotyczących zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Gminy Lewin Kłodzki;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację

małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny;

- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Z danych pozyskanych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lewinie Kłodzkim wynika, że w latach 2023-2025 osoby zgłaszające się na spotkania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie uważały się ani za ofiary, ani za sprawców przemocy domowej. Jednakże instytucje tj. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej czy Policja, zgłaszając te osoby do stawienia się na w/w spotkania z powodu nadużywania substancji psychoaktywnych wskazywały przemoc domową jako jedną z przestanek do konieczności leczenia osoby nadużywającej alkoholu/narkotyków.

W okresie od 2023 do 2025 Komisja podejmowała działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym – poprzez współpracę z Punktem Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Punkt Konsultacyjny jest bardzo istotnym elementem lokalnego systemu profilaktyki i pomocy osobom uzależnionym i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, syndromem współuzależnienia i przemocą domową.

W Punkcie Konsultacyjnym zatrudniony był specjalista w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

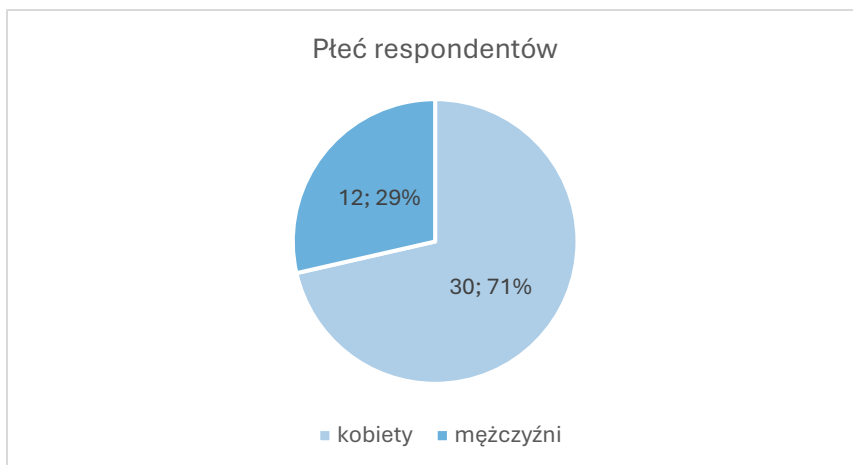
W 2023 roku do w/w punktu zgłosiła się jedna osoba doznająca przemocy domowej oraz jeden sprawca przemocy domowej. Obu tym osobom udzielono łącznie trzy porady terapeutyczne. W 2024 roku zgłosiła się jedna osoba doznająca przemocy domowej, której w ramach swoich zadań terapeuta udzielił dwóch porad. W 2025 roku udzielono wsparcia dwóm ofiarom przemocy poprzez udzielenie łącznie pięciu porad.

Rozdział IV. DIAGNOZA PRZEMOCY DOMOWEJ W ŚWIELE PRZEPROWADZONYCH BADAŃ ANKIETOWYCH

Głównym celem przeprowadzonych badań ankietowych było uzyskanie informacji na temat stanu wiedzy o zjawisku przemocy domowej wśród mieszkańców Gminy Lewin Kłodzki.

W anonimowym badaniu ankietowym wzięły udział 42 osoby, które ukończyły 18 rok życia.

- **Płeć:** Kobiety - 30 osób (71%), Mężczyźni – 12 osób (29 %)

Źródło: opracowanie własne

- **Wiek:**

18-29 lat- 7 osób (17%)

30-40 lat – 9 osób (21%)

41-50 lat – 12 osób (29%)

51-60 lat – 8 osób (19%)

61 i więcej – 6 osób (14%)

Źródło: opracowanie własne

Najwięcej uczestników było w wieku 41-50 lat (29 %). Kolejne grupy stanowili respondenci w przedziale wiekowym 30-40 lat (21 %), 51-60 lat (19 %), 18-29 lat (17%). Pozostałe 14 % to osoby w wieku 61 lat i więcej.

- **Wykształcenie:**

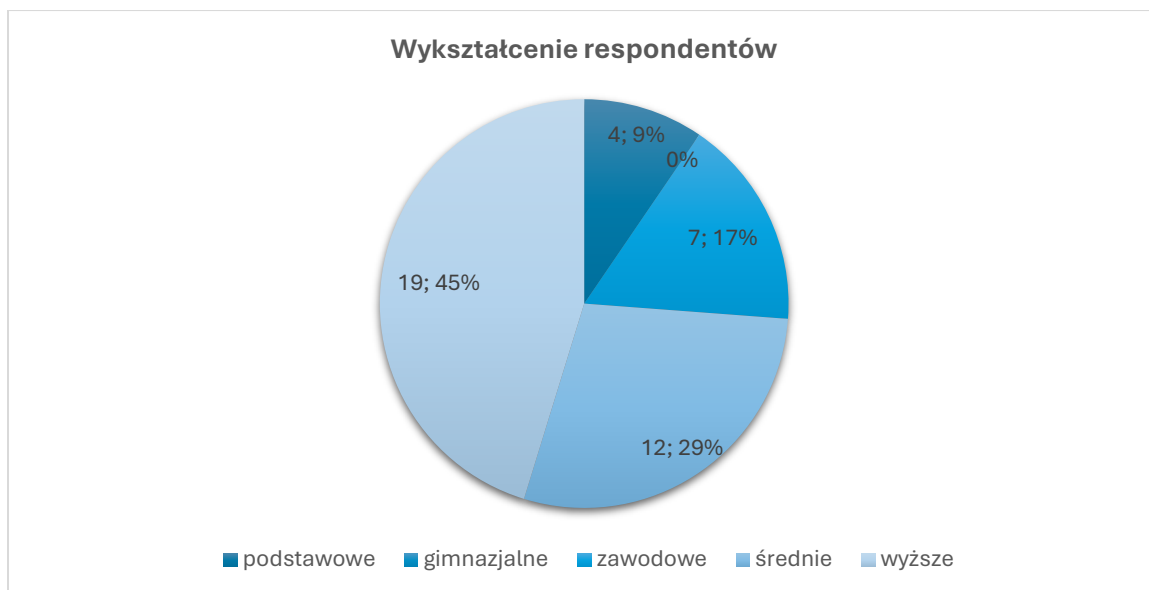
Podstawowe – 4 osoby (9%)

Gimnazjalne – 0 osób (0%)

Zawodowe – 7 osób (17%)

Średnie – 12 osób (29%)

Wyższe - 19 osób (45%)

Źródło: opracowanie własne

Najwięcej osób posiadało wykształcenie wyższe (45%). Respondenci z wykształceniem średnim stanowili 29%, zawodowym 17%, podstawowym 9%, gimnazjalnym 0%.

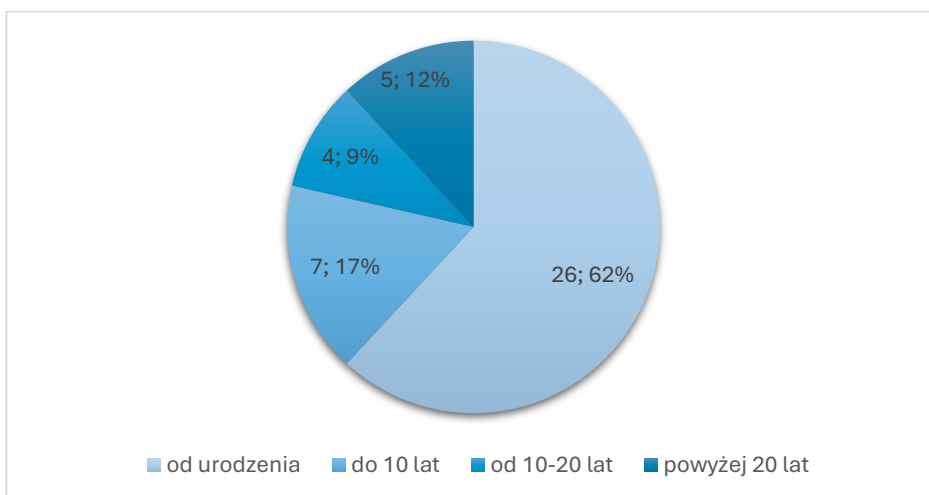
- **Długość (okres) zamieszkania na terenie Gminy Lewin Kłodzki:**

od urodzenia – 26 osób (62%)

do 10 lat- 7 osób (17%)

od 10-20 lat- 4 osoby (9%)

powyżej 20 lat – 5 osób (12%)

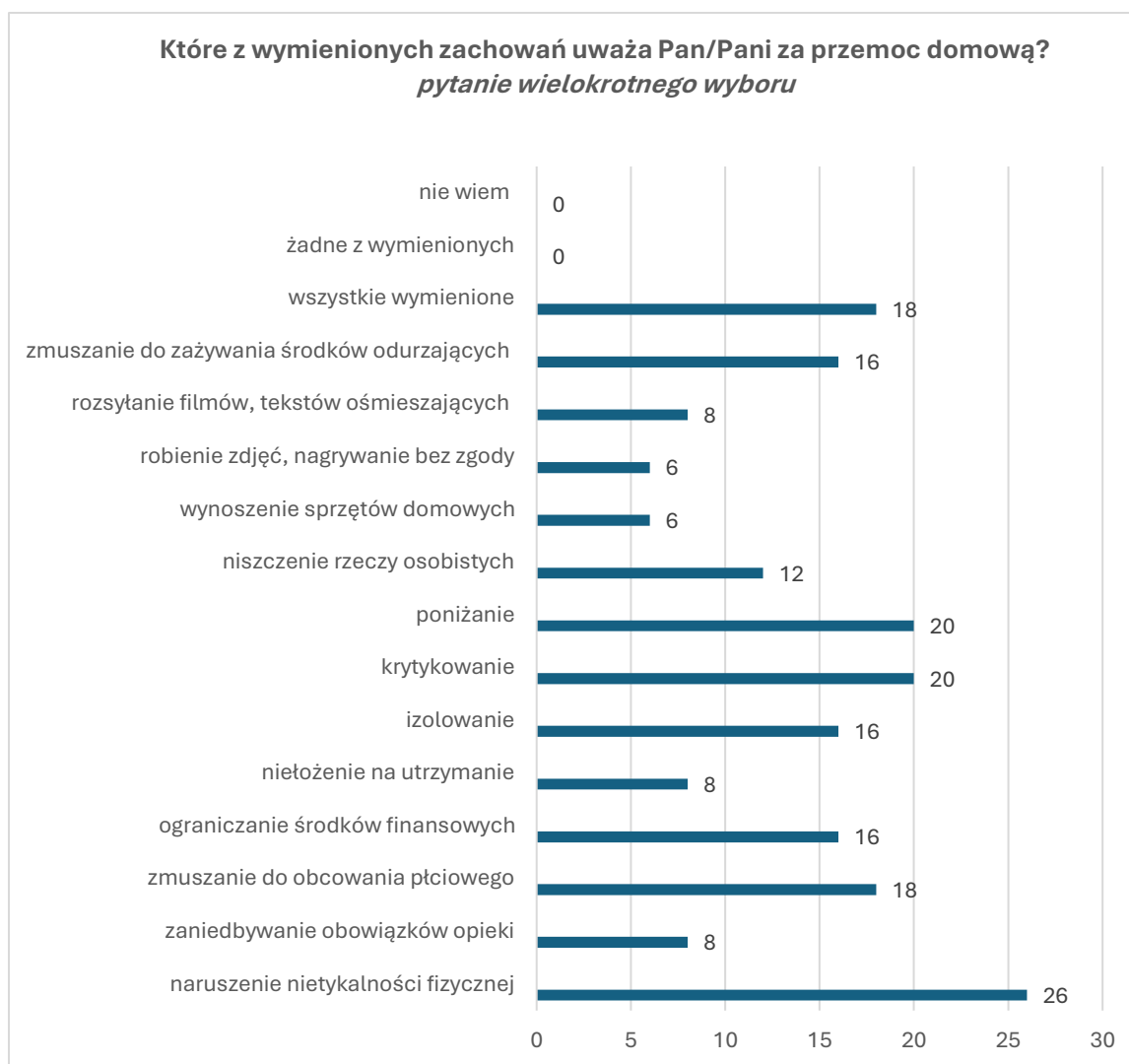
Źródło: opracowanie własne

Wszyscy respondenci byli mieszkańcami gminy Lewin Kłodzki. Największą liczbę badanych stanowiły osoby mieszkające w Lewinie Kłodzkim od urodzenia - 62%, następnie osoby

mieszkające nie dłużej niż 10 lat – 17%, osoby mieszkające powyżej 20 lat – 12%. Najmniejszy procent respondentów (9%) stanowili mieszkańcy w przedziale od 10-20 lat.

Spośród wszystkich respondentów za zachowania stanowiące przemoc domową najczęściej wymieniano:

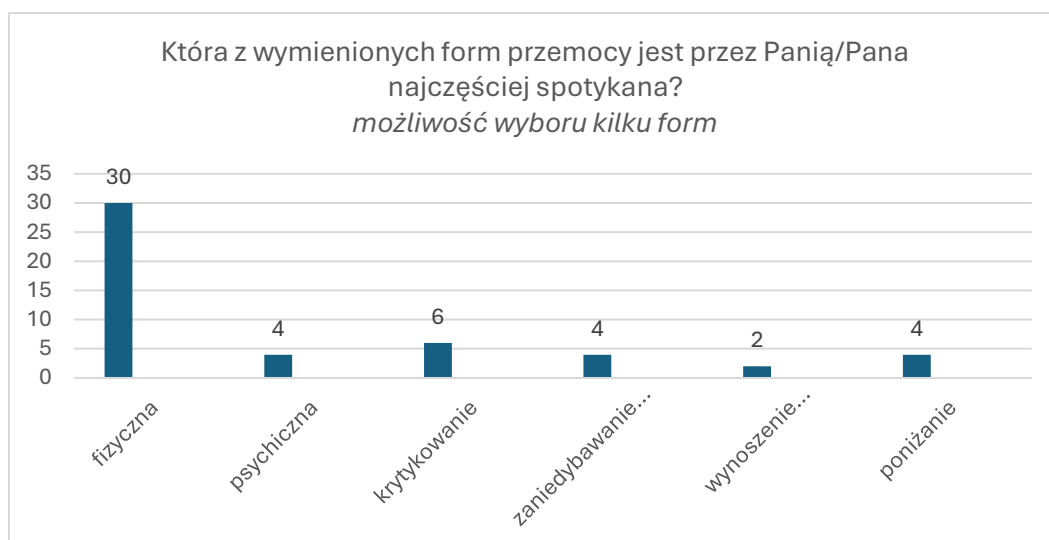
- naruszanie nietykalności fizycznej – 26 osób
- zaniedbywanie obowiązku opieki nad członkami swojej rodziny – 8 osób
- zmuszanie do obcowania płciowego -18 osób
- ograniczenie środków finansowych – 16 osób
- nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek – 8 osób
- izolowanie – 16 osób
- krytykowanie – 20 osób
- poniżanie – 20 osób
- niszczenie rzeczy osobistych – 12 osób
- wnoszenie sprzętów domowych – 6 osób
- robienie zdjęć lub rejestrowanie filmów bez zgody drugiej osoby – 6 osób
- rozsyłanie filmów lub tekstów ośmieszających drugą osobę – 8 osób
- zmuszanie do zażywania środków odurzających – 16 osób
- wszystkie wymienione powyżej – 18 osób
- żadne z powyższych – 0 osób
- nie wiem – 0 osób

Źródło: opracowanie własne

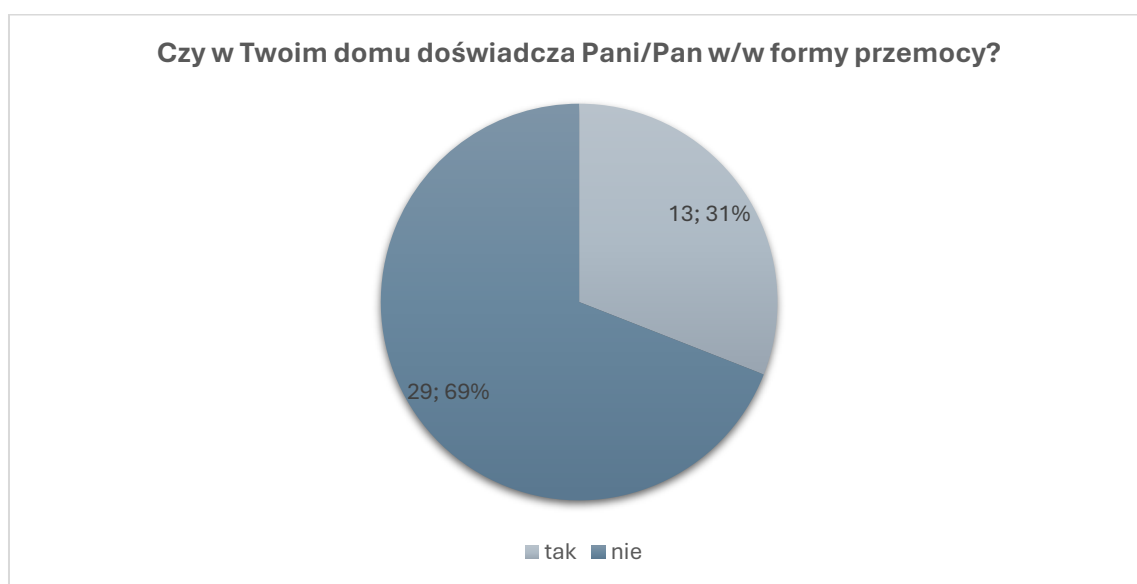
Najczęstszą formą przemocy spotykaną przez respondentów jest:

- przemoc fizyczna – 30 osób (60%)
- przemoc psychiczna- 4 osoby (8%)
- krytykowanie – 6 osób (12%)
- zaniedbywanie obowiązków opieki nad członkami swojej rodziny – 4 osoby (8%)
- wnoszenie sprzętów domowych – 2 osoby (4%)
- poniżanie – 4 osoby (8%)

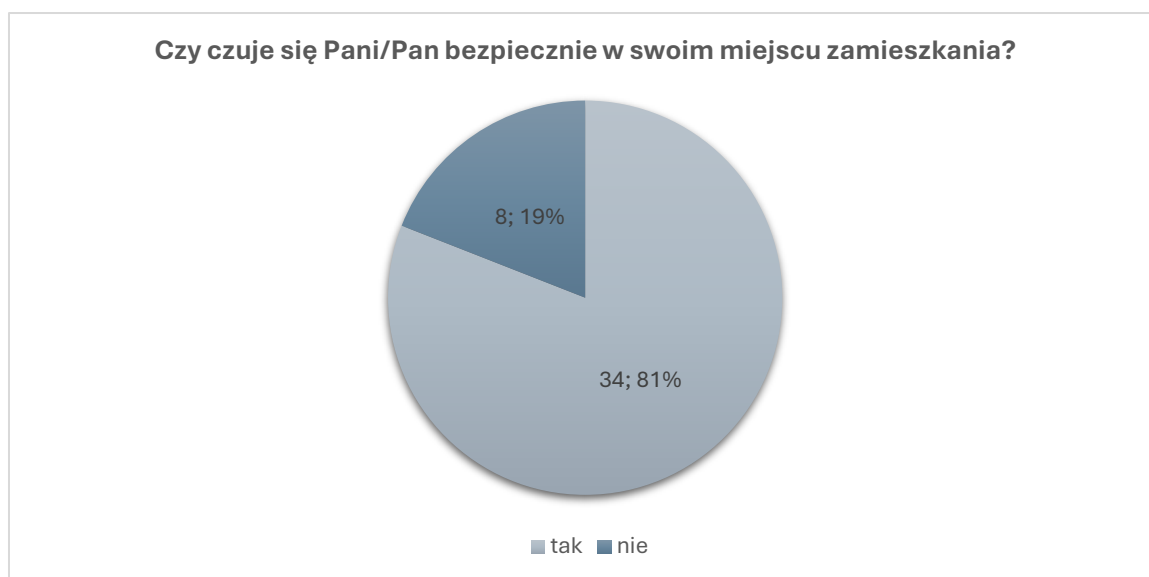

Źródło: opracowanie własne

Wśród ankietowanych 13 osób stwierdziło, że doznało przemocy na terenie swojego domu, nadto 8 osób nie czuje się bezpiecznie w miejscu swojego zamieszkania.

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Ankietowani mieszkańcy podają, że osobą najczęściej sprawującą przemoc domową jest:

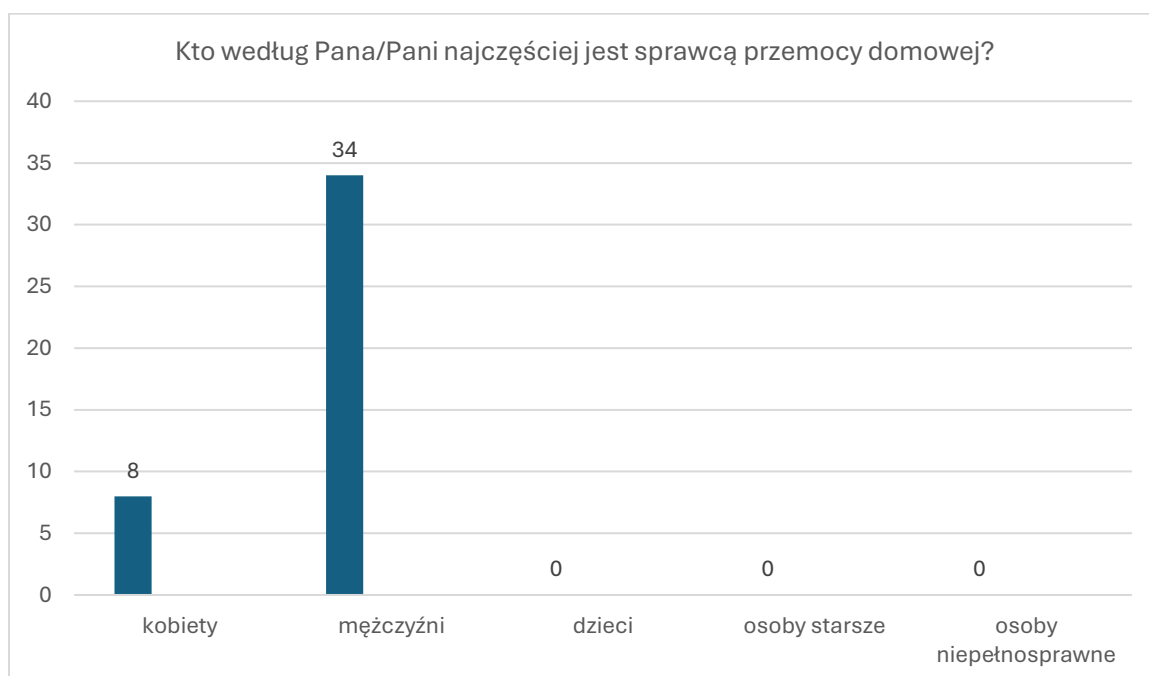
Kobieta – 8 ankietowanych

Mężczyzna – 34 ankietowanych

Dzieci – 0 ankietowanych

Osoby starsze – 0 ankietowanych

Osoby niepełnosprawne -0 ankietowanych

Źródło: opracowanie własne

Natomiast jako osoby najczęściej będące ofiarami przemocy domowej to:

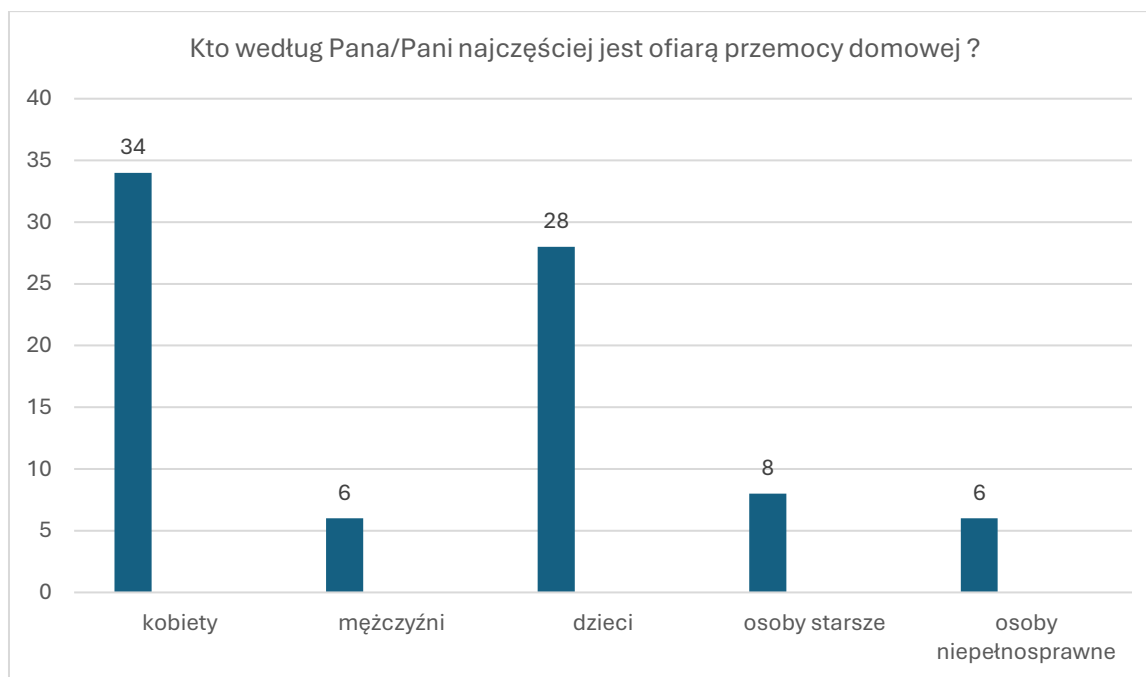
Kobiety - 34 ankietowanych

Mężczyźni – 6 ankietowanych

Dzieci- 28 ankietowanych

Osoby starsze – 8 ankietowanych

Osoby niepełnosprawne – 6 ankietowanych

Źródło: opracowanie własne

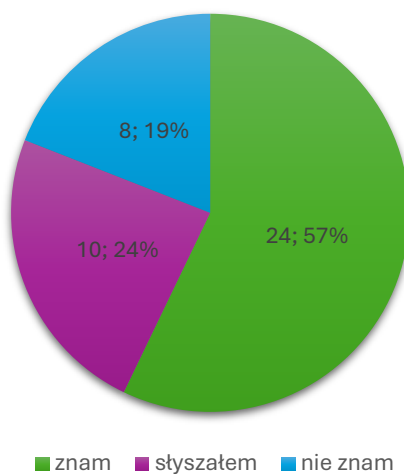
Na pytanie „Czy zna Pan/Pani przypadki występowania przemocy domowej na terenie Gminy Lewin Kłodzki?” – zapytani mieszkańcy, odpowiadali następująco:

Znam takie przypadki – 24 osób

Słyszałem/słyszałam o takich przypadkach – 10 osób

Nie znam takich przypadków – 8 osób

Czy zna Pan/Pani przypadki występowania przemocy domowej na terenie Gminy Lewin Kłodzki ?

Źródło: opracowanie własne

57 % badanych wskazało, że zna przypadki występowania przemocy domowej na terenie Gminy Lewin Kłodzki, 24% słyszało o takich przypadkach, natomiast 19% nie zna przypadków występowania przemocy.

Przemoc jest w dużej mierze zjawiskiem ukrytym i wiele osób jej doświadczających nie zgłasza się po pomoc, ani też nie sygnalizuje, że jej doświadcza.

Natomiast na pytanie „Czy postrzega Pan/Pani przemoc domową jako istotny problem naszej Gminy?” respondenci odpowiedzieli następująco:

Tak – 6 osób

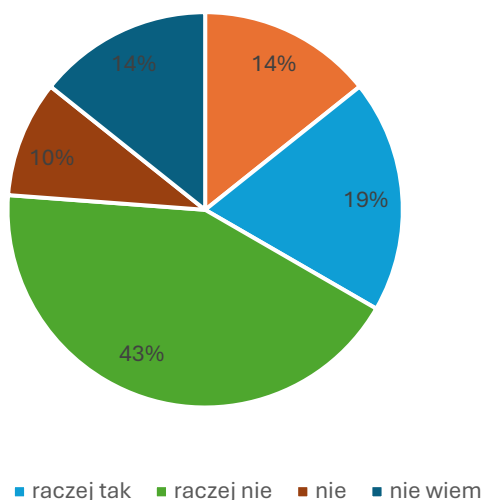
Raczej tak- 8 osób

Raczej nie – 18 osób

Nie- 4 osób

Nie wiem – 6 osób

Czy postrzega Pan/Pani przemoc domową, jako istotny problem na terenie naszej Gminy ?

Źródło: opracowanie własne

Jako najczęstszą przyczynę agresji w stosunku do domowników wykazano:

Używki (alkohol, dopalacze i inne) - 19 osób (23%)

Problemy finansowe – 12 osób (15%)

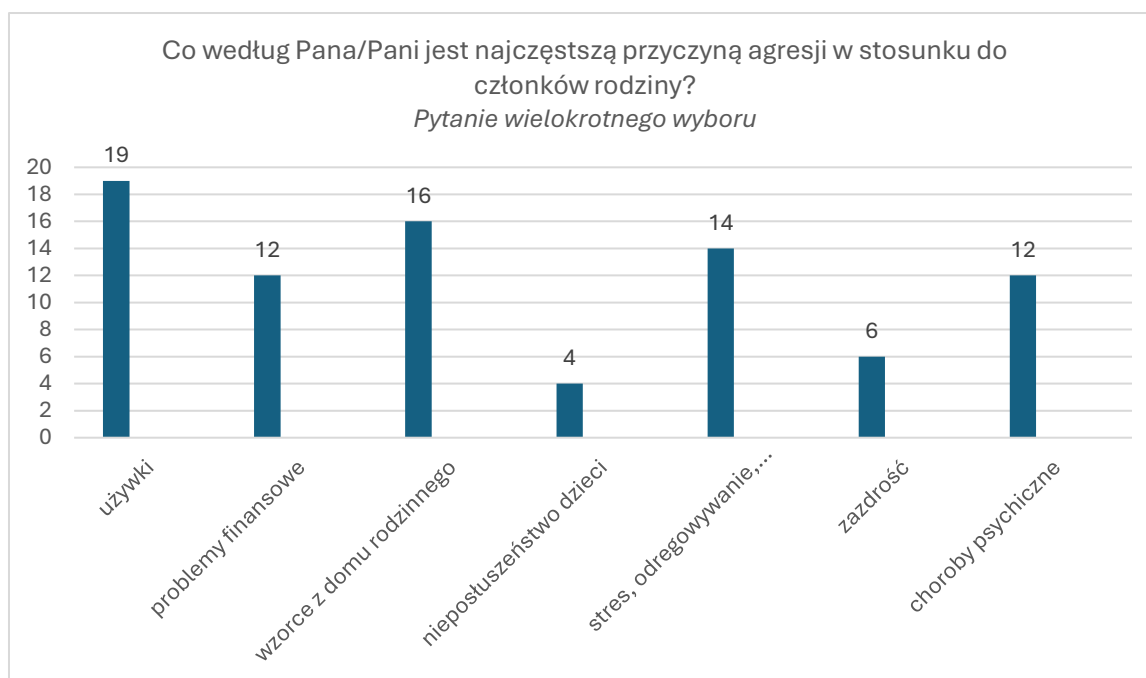
Wzorce z domu rodzinnego – 16 osób (19%)

Nieposłuszeństwo dzieci – 4 osoby (5%)

Stres, odreagowywanie niepowodzeń – 14 osób (17%)

Zazdrość – 6 osób (7%)

Choroby psychiczne – 12 osób (14%)

Źródło: opracowanie własne

Zdaniem mieszkańców Gminy Lewin Kłodzki przyczyn agresji w stosunku do członków rodziny należy poszukiwać kolejno w: używkach (23%); wzorcach z domu rodzinnego (19%); stresie, odregowywanie niepowodzeń (17%); problemach finansowych (15%); chorobach psychicznych (14%); zazdrości (7%); nieposłuszeństwie dzieci (5%).

Według badanych, ofiary przemocy mogą uzyskać wsparcie w następujących instytucjach:

Policja – 34 osoby (35%)

Sąd – 4 osoby (2%)

Prokuratura – 6 osób (6%)

Ośrodek Pomocy Społecznej – 24 osoby (24%)

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 8 osób (8%)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – 6 osób (6%)

Ośrodek zdrowia – 4 osoby (4%)

Szkola/przedszkole – 2 osoby (2%)

Kościół /związek wyznaniowy – 6 osób (6%)

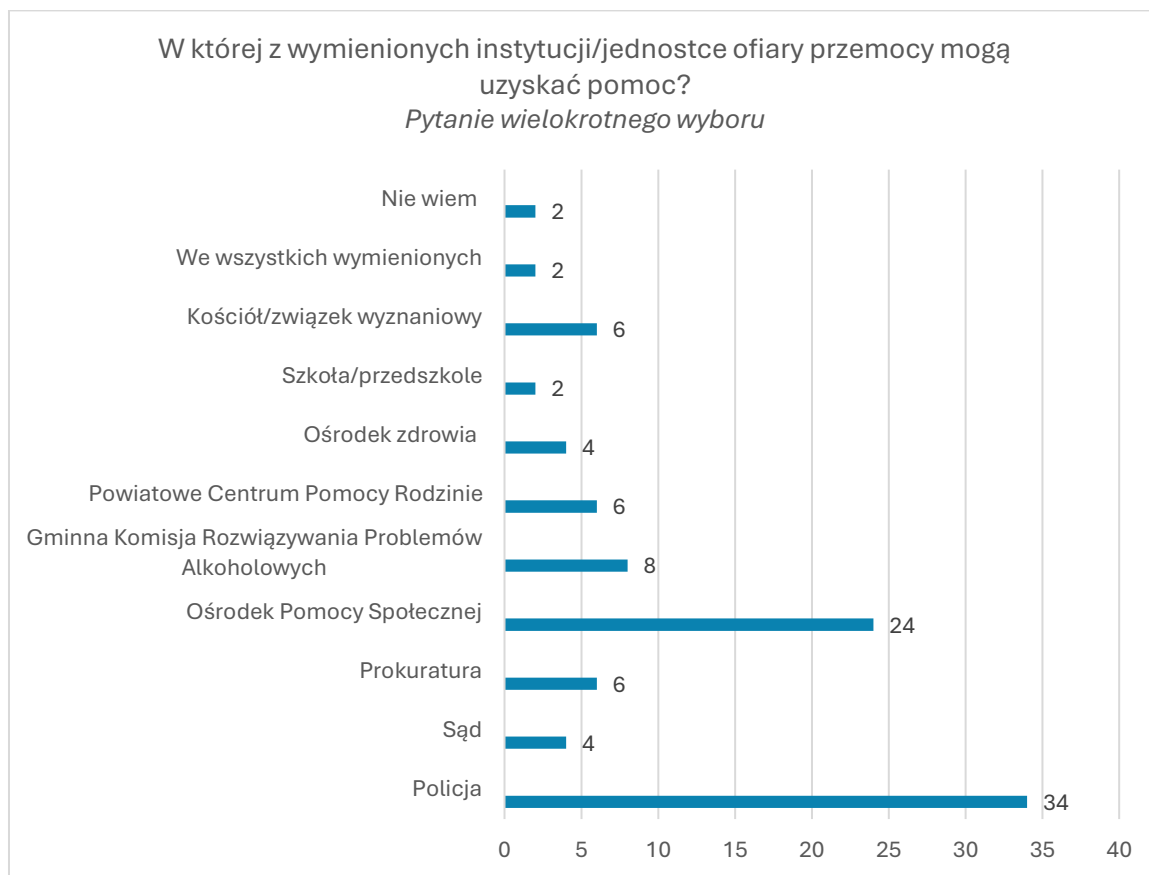
We wszystkich wymienionych – 2 osoby (2%)

Nie wiem - 2 osoby (2%)

Większość respondentów bardzo dobrze orientuje się, jakie instytucje udzielają pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej na terenie gminy Lewin Kłodzki.

Zdecydowanie większość osób wskazała dwie instytucje: Policję wybrały 34 osoby i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wybrały 24 osoby. Pozostałe instytucje wybrałyby znikoma ilość

osób, tj. szkoła/przedszkole – 2 osoby, a Ośrodek Zdrowia – 4 osoby. Są również osoby, które w w/w sytuacji zwróciłyby się do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 8 osób. Dwie osoby nie wiedzą w jakich instytucjach szukać wsparcia.

Źródło: opracowanie własne

Na pytanie „Czy Pana/Pani zdaniem mieszkańcy naszej Gminy borykający się z problemem przemocy domowej mogą liczyć na skuteczną pomoc?” respondenci odpowiedzieli następująco:

Tak – 10 osób

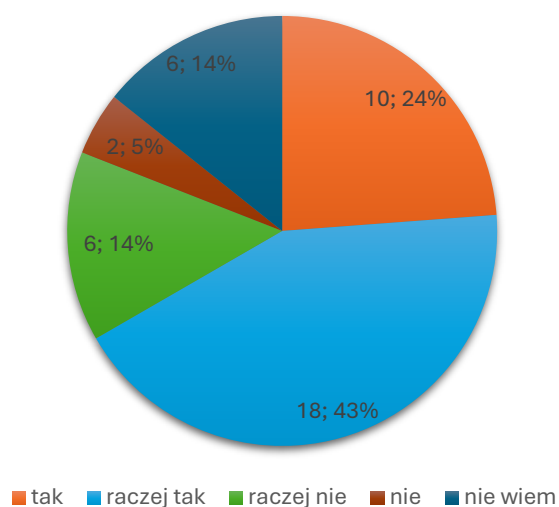
Raczej tak – 18 osób

Raczej nie – 6 osób

Nie – 2 osoby

Nie wiem – 6 osób

Czy Pana/Pani zdaniem mieszkańcy naszej Gminy borykający się z problemem [przemocy domowej] mogą liczyć na skuteczną pomoc?

Źródło: opracowanie własne

Według ankietowanych w zwiększeniu skuteczności pomocy ofiarom przemocy domowej pomogłoby:

Podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, jego form, przyczyn i skutków – 24 osób

Rozpowszechnianie informacji o dostępnych formach pomocy i miejscach, gdzie można się zgłosić z tym problemem – 12 osób

Zwiększenie dostępności bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego – 22 osoby

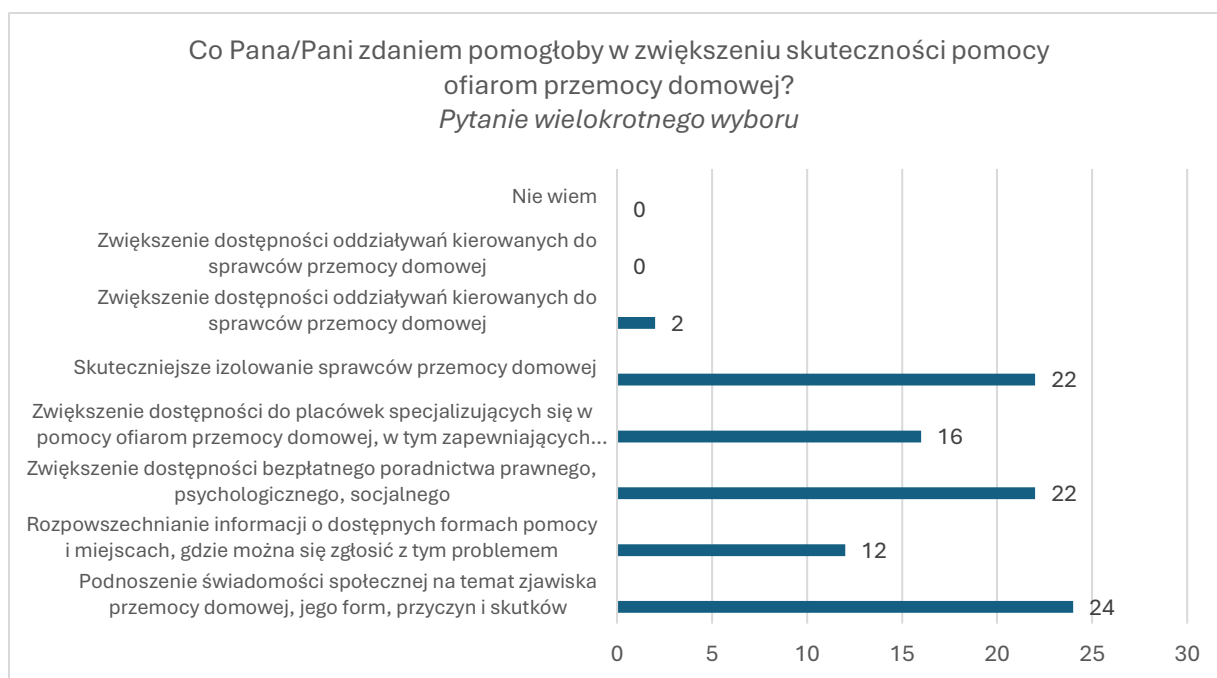
Zwiększenie dostępności do placówek specjalizujących się w pomocy ofiarom przemocy domowej, w tym zapewniających schronienie - 16 osób

Skuteczniejsze izolowanie sprawców przemocy domowej – 22 osoby

Zwiększenie dostępności oddziaływań kierowanych do sprawców przemocy domowej – 2 osoby

Inne/jakie? - 0 osób

Nie wiem – 0 osób

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie wykonanej diagnozy można stwierdzić, iż w Gminie Lewin Kłodzki konieczna jest realizacja następujących działań, tj.:

1. Należy prowadzić działania edukacyjne, których celem jest upowszechnianie wiedzy odnośnie problemu przemocy domowej, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem.
2. Działania profilaktyczne na terenie Gminy Lewin Kłodzki powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny.
3. Istotne jest, aby prowadzone działania profilaktyczne i edukacyjne na terenie Gminy Lewin Kłodzki obejmowały wszystkie grupy mieszkańców.
4. Należy prowadzić działania edukacyjne, których celem jest upowszechnianie wiedzy odnośnie problemu przemocy domowej, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem.
5. Przeprowadzanie warsztatów lub akcji informacyjnych wśród mieszkańców, które mogłyby uświadomić różnice między przemocą domową a konfliktem rodzinnym oraz nauczyć rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy domowej.
6. Zwiększenie dostępności do bezpłatnego poradnictwa prawnego i psychologicznego.

W sferze przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Lewin Kłodzki potrzebne jest:

- 1) Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
- 2) Stałe doskonalenie zasobów kadrowych.
- 3) Wypracowanie i wprowadzenie procedur oraz monitorowanie przemocy domowej.
- 4) Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą domową.
- 5) Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, edukacja społeczna.
- 6) Miejsca, mieszkania, placówki umożliwiające skorzystanie ze schronienia w związku z zaistnieniem przemocy domowej.

Rozdział V. ADRESACI I REALIZATORZY PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Lewin Kłodzki na lata 2026 – 2030 skierowany jest do:

- społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- osób dotkniętych przemocą domową,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Realizatorami Gminnego Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Lewin Kłodzki na lata 2026 – 2030 są:

- Urząd Gminy w Lewinie Kłodzkim,
- Komisariat Policji w Kudowie-Zdroju,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lewinie Kłodzkim,
- Sąd Rejonowy- III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Kłodzku,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Kuratorzy sądowi,
- Służba zdrowia,
- Zespół Interdyscyplinarny.

Rozdział VI. CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2026-2030.

Celem głównym Programu jest:

Zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczanie zjawiska przemocy w Gminie Lewin Kłodzki poprzez podniesienie świadomości społecznej.

Do osiągnięcia celu głównego niezbędna jest realizacja celów szczegółowych:

Wsparcie osób doznających przemocy domowej		
Kierunki działań	Termin realizacji	Wskaźniki
• Zapewnienie wsparcia i pomocy dla osób doznających przemocy domowej. • Upowszechnianie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla osób doznających przemocy domowej. • Udzielanie specjalistycznego wsparcia poradnictwa dla osób doznających przemocy domowej, w tym zakresie prawnego, psychologicznego, socjalnego. • Współpraca pracownika socjalnego z osobami doznającymi przemocy domowej na podstawie indywidualnego planu pomocy.	2026 – 2030	• Liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty. • Liczba osób doznających przemocy domowej. • Liczba udostępnionych materiałów informacyjnych, publikacji. • Liczba złożonych wniosków do Sądu Rejonowego w Kłodzku o wgląd w sytuację małoletnich. • Liczba osób, którym proponowano skorzystanie z pomocy prawnej i psychologicznej. • Liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych. • Liczba wizyt w środowisku przez pracownika socjalnego w ramach procedury NK.
Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową		
• Kierowanie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym. • Organizowanie rozmów motywujących z osobami stosującymi przemoc domową. • Stosowanie wobec osób stosujących przemoc domową sądowego zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym lub zbliżania się do niego oraz nakaz opuszczenia mieszkania. • Współpraca przedstawicieli policji z osobą stosującą przemoc domową.	2026-2030	• Liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym. • Liczba osób, które ukończyły program. • Liczba osób zobowiązanych do leczenia odwykowego. • Liczba osób, wobec których został wydany zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym lub zbliżania się do niego oraz nakaz opuszczenia mieszkania.

		Liczba spisanych kart D ze sprawcą przemocy domowej.
Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej		
- Finansowanie i realizowanie warsztatów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży w szkołach. - Realizowanie programów profilaktycznych w placówkach oświatowych dot. przeciwdziałania cyberprzemocy, w szczególności z zakresu bezpiecznego korzystania z internetu. - Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej oraz cyberprzemocy.	2026-2030	Liczba przeprowadzonych warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej		
- Prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. - Zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy domowej poprzez wypracowanie aktywnej współpracy placówek oświatowych, służby zdrowia, GKRPA, policji, sądu, organizacji pozarządowych.	2026-2030	- Liczba szkoleń, w których brali udział przedstawiciele służb. - Liczba posiedzeń ZI i grup diagnostyczno-pomocowych. - Liczba zorganizowanych wspólnie działań.

Rozdział VII. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ, FINANSOWANIE ORAZ REALIZACJA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2026-2030

Przewiduje się, że zadania realizowane w ramach Programu zwiększą skuteczność pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym lub dotkniętym przemocą poprzez:

1. Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Podniesienie świadomości społeczności lokalnej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
3. Zminimalizowanie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą domową.
4. Podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
5. Podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

Monitoring Programu umożliwi analizę realizacji podejmowanych działań, a także pozwoli na ocenę ich skuteczności i efektywności. Monitorowanie odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Ewaluacji podlegać będzie stopień realizacji celów szczegółowych poprzez podejmowane działania prowadzące do ich osiągnięcia. W trakcie realizacji Programu istnieje możliwość dokonywania zmian wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lewinie Kłodzkim do dnia 31 marca każdego roku przedkłada Wójtowi Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Lewin Kłodzki. Będą czynione również starania o pozyskanie środków z innych źródeł. Zadania gminnego Programu będą realizowane zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Gminy.